ZÁSADY UPEVŇOVANIA NÁKLADU A KONTROLA UPEVNENIA NÁKLADU

I. Zásady upevňovania nákladu

(1) Upevnenie nákladu znáša pôsobenie sily vznikajúcej pri zrýchlení alebo spomalení vozidla:

a) v smere jazdy: 0,8-krát hmotnosť nákladu a
b) v bočnom smere: 0,5-krát hmotnosť nákladu a
c) proti smeru jazdy: 0,5-krát hmotnosť nákladu,
d) a celkovo musí zabraňovať prevráteniu alebo spadnutiu nákladu.

(2) Pri rozložení nákladu sa berie do úvahy najväčšia prípustná hmotnosť pripadajúca na jednotlivé nápravy, ako aj nevyhnutná najmenšia hmotnosť pripadajúca na jednotlivé nápravy v rámci ustanovených limitov najväčšej prípustnej hmotnosti vozidla.

(3) Pri upevňovaní nákladu sa zohľadňujú uplatniteľné požiadavky týkajúce sa pevnosti určitých častí vozidla, najmä prednej steny, bočnej steny, zadnej steny, stĺpikov a viazacích bodov, ak sa uvedené časti používajú na upevnenie nákladu.

(4) Na upevnenie nákladu sa môže použiť jeden alebo viaceré spôsoby upevnenia alebo ich kombinácia:

a) zaistenie,
b) blokovanie (lokálne/celkové),
c) priame viazanie,
d) vrchné viazanie.

(5) Pri upevňovaní nákladu sa uplatňujú najmä technické normy týkajúce sa upevňovania nákladu.[6])

---

[6]) Napríklad STN EN 12195-1 Upevňovanie nákladu na cestných vozidlách. Bezpečnosť. Časť 1: Výpočet upevňovacích síl (30 0080), STN EN 12640 Zabezpečenie tovaru na cestných vozidlách. Viazacie body na úžitkových vozidlách na prepravu tovaru. Minimálne požiadavky a skúšanie (26 9331), STN EN 12642 Zabezpečovanie nákladu na cestných vozidlách. Nadstavba úžitkových vozidiel. Minimálne požiadavky (26 8650), STN EN 12195-2 Súpravy na upevňovanie bremien na cestných vozidlách. Bezpečnosť. Časť 2: Viazacie popruhy vyrobené z chemických vlákien (30 0080), STN EN 12195-3 Súpravy na upevňovanie bremena na cestných vozidlách. Bezpečnosť. Časť 3: Viazacie reťaze (30 0080), STN EN 12195-4 Súpravy na upevňovanie bremien na cestných vozidlách. Bezpečnosť. Časť 4: Oceľové viazacie laná (30 0080), ISO 1161 Kontajnery radu 1. Rohové a medziľahlé prvky. Technické požiadavky, STN ISO 1496-1 Kontajnery ISO radu 1. Technické požiadavky a skúšanie. Časť 1: Univerzálne kontajnery (26 9343), ISO 1496-3 Kontajnery radu 1. Technické požiadavky a skúšanie. Časť 3: Nádržkové kontajnery na kvapaliny, plyny a tlakom manipulované sypké materiály, STN ISO 1496-4+Amd 1 Kontajnery ISO radu 1. Technické požiadavky a skúšanie. Časť 4: Kontajnery na voľne sypané materiály (26 9343), ISO 1496-5 Kontajnery radu 1. Technické požiadavky a skúšanie. Časť 5: Plošinové kontajnery a kontajnery so zníženou plošinou, STN EN 283 Výmenné nadstavce. Skúšanie (26 9360), STN EN 12641-1 Výmenné nadstavby. Plachty. Časť 1: Minimálne požiadavky (26 9376), STN EN 12641-2 Výmenné nadstavby. Plachty. Časť 2: Minimálne požiadavky na bočné závesy (26 9376).

II. Kontrola upevnenia nákladu

II.1 Klasifikácia chýb

(1) Chyby sa zatrieďujú do jednej z týchto skupín:

a) ľahká chyba – predstavuje prípad, keď je náklad riadne upevnený, avšak odporúčanie by prispelo k zvýšeniu bezpečnosti,
b) vážna chyba – predstavuje prípad, keď náklad nie je dostatočne upevnený a náklad alebo jeho časti sa môžu posúvať alebo prevrátiť,
c) nebezpečná chyba – predstavuje prípad, keď je bezpečnosť cestnej premávky priamo ohrozená stratou nákladu alebo jeho častí, alebo z dôvodu nebezpečenstva, ktoré náklad priamo predstavuje, alebo z dôvodu bezprostredného ohrozenia osôb.

(2) V prípade viacerých chýb sa preprava zatriedi do najvyššej skupiny chýb. Ak sa v prípade viacerých chýb očakáva, že účinky na základe kombinácie týchto chýb sa navzájom budú zosilňovať, preprava sa zatriedi do najbližšej vyššej úrovne chýb.

II.2 Metóda kontroly

Vizuálne posúdenie riadneho použitia potrebného počtu primeraných opatrení s cieľom upevniť náklad alebo meranie napínacích síl, výpočet zabezpečenia účinnosti a prípadne kontrola protokolov alebo osvedčení.

II.3 Hodnotenie chýb

(1) V tabuľke sa ustanovujú pravidlá, ktoré sa uplatňujú pri kontrole upevnenia nákladu na určenie prijateľnosti stavu prepravy.

(2) Kategórie chýb sa určujú pre každý jednotlivý prípad na základe klasifikácie uvedenej v oddiele I.1.

(3) Hodnoty uvedené v tabuľke 1 majú informačnú povahu a mali by sa považovať za usmernenie na určenie kategórie danej chyby s ohľadom na konkrétne okolnosti, predovšetkým v závislosti od povahy nákladu a podľa vlastného uváženia kontrolného technika.

(4) Pri preprave nebezpečných vecí, na ktorú sa vzťahujú špecifické požiadavky,[7]) kontrola pozostáva aj z kontroly prepravy nebezpečných vecí.[8])

---

[7]) § 34 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.
[8]) § 38 a 39 zákona č. 56/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Položka	Chyby	Hodnotenie chýb		
		Ľahká	**Vážna**	**Nebezpečná**
A	Prepravné obaly neumožňujú riadne upevnenie nákladu	Podľa uváženia kontrolného technika		
B	Minimálne jedna položka nákladu nie je správne uložená	Podľa uváženia kontrolného technika		
C	Vozidlo nie je vhodné pre naložený náklad (iné chyby, ako sú uvedené v položke 10)	Podľa uváženia kontrolného technika		
D	Zjavné chyby nadstavby vozidla (iné chyby, ako sú uvedené v položke 10)	Podľa uváženia kontrolného technika		
10	Vhodnosť vozidla			
10.1.	Predná stena, ak sa používa na upevnenie nákladu			
10.1.1.	Oslabenie dielcov z dôvodu zhrdzavenia, deformácie		x	
	Prasknutý dielec ohrozujúci celistvosť ložného priestoru			x
10.1.2.	Nedostatočná pevnosť (osvedčenie alebo štítok, ak sa používajú)		x	
	Nedostatočná výška vzhľadom na prepravovaný náklad			x
10.2.	Bočné steny, ak sa používajú na upevnenie nákladu			
10.2.1.	Oslabenie dielcov z dôvodu zhrdzavenia, deformácie, nedostatočný stav závesov alebo západiek		x	
	Prasknutý dielec, závesy alebo západky chýbajú alebo sú nefunkčné			x
10.2.2.	Nedostatočná pevnosť podpier (osvedčenie alebo štítok, ak sa používajú)		x	
	Nedostatočná výška vzhľadom na prepravovaný náklad			x
10.2.3.	Nedostatočný stav dosiek bočných stien		x	
	Prasknutý dielec			x
10.3.	Zadná stena, ak sa používa na upevnenie nákladu			
10.3.1.	Oslabenie dielcov z dôvodu zhrdzavenia, deformácie, nedostatočný stav závesov alebo západiek		x	

	Prasknutý dielec, závesy alebo západky chýbajú alebo sú nefunkčné			x
10.3.2.	Nedostatočná pevnosť (osvedčenie alebo štítok, ak sa používajú)		x	
	Nedostatočná výška vzhľadom na prepravovaný náklad			x
10.4.	Stĺpiky, ak sa používajú na upevnenie nákladu			
10.4.1.	Oslabenie dielcov z dôvodu zhrdzavenia, deformácie, nedostatočné pripevnenie k vozidlu		x	
	Prasknutý dielec; pripevnenie k vozidlu nestabilné			x
10.4.2.	Nedostatočná pevnosť alebo konštrukcia		x	
	Nedostatočná výška vzhľadom na prepravovaný náklad			x
10.5.	Viazacie body, ak sa používajú na upevnenie nákladu			
10.5.1.	Nedostatočný stav alebo konštrukcia		x	
	Neschopné odolať potrebným viazacím silám			x
10.5.2.	Nedostatočný počet		x	
	Nedostatočný počet na odolanie potrebným viazacím silám			x
10.6.	Potrebné špeciálne zariadenia, ak sa používajú na upevnenie nákladu			
10.6.1.	Nedostatočný stav, poškodené		x	
	Prasknutý dielec neschopný odolať upevňujúcim silám			x
10.6.2.	Nevhodné pre prepravovaný náklad		x	
	Chýbajú			x
10.7.	Podlaha, ak sa používa na upevnenie nákladu			
10.7.1.	Nedostatočný stav, poškodená		x	
	Prasknutý dielec, neschopný uniesť náklad			x
10.7.2.	Nedostatočná nosnosť		x	
	Neschopná uniesť náklad			x
20.	Spôsoby upevnenia			

20.1.	Zaistenie, blokovanie a priame priviazanie			
20.1.1.	Priame upevnenie nákladu (blokovanie)			
20.1.1.1.	Príliš veľká vzdialenosť dopredu smerom k prednej stene, ak sa používa na priame upevnenie		x	
	Viac ako 15 cm a nebezpečenstvo prerazenia steny			x
20.1.1.2.	Príliš veľká bočná vzdialenosť od bočnej steny, ak sa používa na priame upevnenie		x	
	Viac ako 15 cm a nebezpečenstvo prerazenia steny			x
20.1.1.3.	Príliš veľká vzdialenosť dozadu smerom k zadnej stene, ak sa používa na priame upevnenie		x	
	Viac ako 15 cm a nebezpečenstvo prerazenia steny			x
20.1.2.	Upevňovacie prostriedky ako viazacie profily, blokovacie priečky, dosky a kliny v smere dopredu, do strán a dozadu			
20.1.2.1.	Nesprávne uchytenie k vozidlu	x		
	Nedostatočné uchytenie		x	
	Neschopné odolať upevňujúcim silám, uvoľnené			x
20.1.2.2.	Nesprávne upevnenie	x		
	Nedostatočné upevnenie		x	
	Úplne neúčinné upevnenie			x
20.1.2.3.	Nedostatočná vhodnosť upevňovacích prostriedkov		x	
	Úplne nevhodné upevňovacie prostriedky			x
20.1.2.4.	Zvolený spôsob upevnenia obalov nie je optimálny		x	
	Zvolený spôsob je úplne nevhodný			x
20.1.3.	Priame upevnenie sieťami a plachtami			
20.1.3.1.	Stav sietí a plachiet (chýbajúce/poškodené štítky, ale prostriedky sú stále v dobrom stave)	x		
	Poškodené prostriedky na upevnenie nákladu		x	
	Vážne zhoršený stav prostriedkov na upevnenie nákladu, nie sú už vhodné na použitie			x
20.1.3.2.	Nedostatočná pevnosť sietí a plachiet		x	

	Schopnosť odolať menej ako 2/3 potrebných upevňujúcich síl			x
20.1.3.3.	Nedostatočné upevnenie sietí a plachiet		x	
	Upevnenie je schopné odolať menej ako 2/3 potrebných upevňujúcich síl			x
20.1.3.4.	Siete a plachty nedostatočne vhodné na upevnenie nákladu		x	
	Úplne nevhodné			x
20.1.4.	Oddelenie a blokovanie jednotiek nákladu alebo voľné priestory			
20.1.4.1.	Nevhodnosť oddeľovacích prostriedkov a blokovania		x	
	Príliš veľké oddelenie alebo veľké voľné priestory			x
20.1.5.	Priame viazanie (šikmé, diagonálne, slučkové a čelné viazanie)			
20.1.5.1.	Potrebná sila upevnenia nie je primeraná		x	
	Menej ako 2/3 potrebnej sily			x
20.2.	Vrchné viazanie			
20.2.1.	Dosiahnutie potrebnej upevňovacej sily			
20.2.1.1.	Potrebná upevňujúca sila upevnenia nie je primeraná		x	
	Menej ako 2/3 potrebnej sily			x
20.3.	Použité prostriedky na upevnenie nákladu			
20.3.1	Nevhodnosť prostriedkov na upevnenie nákladu		x	
	Úplne nevhodné prostriedky			x
20.3.2.	Chýbajúci/poškodený štítok (napríklad vlajočka/koncová časť popruhu), ale prostriedok je stále v dobrom stave	x		
	Chýbajúci/poškodený štítok (napríklad vlajočka/koncová časť popruhu), ale prostriedok vykazuje značné opotrebenie		x	
20.3.3.	Poškodený prostriedok na upevnenie nákladu		x	
	Vážne zhoršený stav prostriedku na upevnenie nákladu, nie je už vhodný na použitie			x
20.3.4.	Napínače viazacích prostriedkov nesprávne použité		x	
	Nefunkčné napínače viazacích prostriedkov			x

20.3.5.	Nesprávne použitie prostriedku na upevnenie nákladu (napríklad chýbajú chrániče hrán)		x	
	Nefunkčné použitie prostriedkov na upevnenie nákladu (napríklad uzly)			x
20.3.6.	Neprimerané upevnenie prostriedkov na upevnenie nákladu		x	
	Menej ako 2/3 potrebnej sily			x
20.4.	Dodatočné príslušenstvo (napríklad protišmykové podložky, chrániče hrán, rohovníky)			
20.4.1.	Použitie nevhodného príslušenstva	x		
	Použitie chybného alebo nefunkčného príslušenstva		x	
	Použitie úplne nevhodného príslušenstva			x
20.5.	Preprava sypkého materiálu, ľahkého a voľne loženého materiálu			
20.5.1.	Náklad vo voľne loženom stave odviaty počas prevádzky vozidla na ceste môže odviesť pozornosť ďalších účastníkov cestnej premávky		x	
	Ohrozuje cestnú premávku			x
20.5.2.	Náklad vo voľne loženom stave nie je vhodne upevnený		x	
	Strata nákladu ohrozuje cestnú premávku			x
20.5.3.	Chýbajúce zakrytie ľahkého tovaru		x	
	Strata nákladu ohrozuje cestnú premávku			x
20.6.	Preprava guľatiny			
20.6.1.	Prepravovaný materiál (kmene) je čiastočne uvoľnený			x
20.6.2.	Upevňovacie sily jednotiek nákladu nie sú primerané		x	
	Menej ako 2/3 potrebnej sily			x
30.	Náklad bez akéhokoľvek upevnenia			x